

پیر سے ابعاد مختلف اتانازی در فقہ اسلامے

پارویں دی بہ حقوق موضوعہ

حامد فیض الہی

متر خدیجہ مرالی

WWW.KETABUN.COM

www.ketabun.com
www.ketabun.net
www.ketabun.org
www.ketabun.com

www.ketabun.com

سرشناسه	: فیض الهی، حامد، ۱۳۷۱-
عنوان و نام پدیدآور	: بررسی ابعاد مختلف اتانازی در فقه اسلامی با رویکردی به حقوق موضوعه/ حامد فیض الهی، خدیجه مرادی.
مشخصات نشر	: تهران: موسسه آموزشی تالیفی ارشادان، ۱۳۹۹.
مشخصات ظاهری	: ۱۳۰ ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۲۲-۲۷۵-۱۰۷-۴
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
موضوع	: مرگ آسان (فقه)
موضوع	: مرگ آسان -- جنبه‌های مذهبی -- اسلام Euthanasia -- Religious aspects -- Islam
موضوع	: مرگ آسان -- قوانین و مقررات -- ایران Euthanasia -- Law and legislation -- Iran
موضوع	: مرگ آسان -- قوانین و مقررات -- ایران Euthanasia -- Law and legislation -- Iran
موضوع	: حقوق تطبیقی
موضوع	: Comparative law
شناسه افزوده	: بی، خدیجه، ۱۳۵۴ -
رده بندی کنگره	: ۲۱۰ / ۱۶
رده بندی دیویی	: ۲۰ / ۱۳۷
شماره کتابشناسی ملی	: ۳۰۶۴۸۰

مؤسسه آموزشی تالیفی ارشادان

بررسی ابعاد مختلف اتانازی در فقه اسلامی با

رویکردی به حقوق موضوعه

حامد فیض الهی - دکتر خدیجه مرادی

آموزشی تالیفی ارشادان

اول

اول ۱۳۹۹

www.irantypist.com

www.irantypist.com

۹۷۸-۶۲۲-۲۷۵-۱۰۷-۴

۱۰۰۰

www.arshadan.com

www.arshadan.net

۰۲۱۴۷۶۲۵۵

۲۵۰۰۰ تومان

■ نام کتاب:

■ تألیف و گردآوری:

■ ناشر:

■ ویرایش:

■ نوبت چاپ:

■ حروفچینی و صفحه آرای:

■ طراح و گرافیک:

■ شابک:

■ شمارگان:

■ مرکز خرید آنلاین:

■ مرکز پخش و توزیع:

■ قیمت:

به نام ایزد دانا که آغاز و انجام از آن اوست

هرگز دل من ز علم محروم نشد کم ماند زاسرار که مفهوم نشد
اکنون که به چشم عقل در می‌نگرم معلوم شد که هیچ معلوم نشد

ای دانای بی‌همتا، ای بخشنده ایی که ناخواسته عطا فرمایی و هر نیازمندی را به عدالت بی‌نیاز گردانی، مگر اینکه نیازمندی را به آن عنایت را به بازگونه از دست دهد. در عرصه پیشرفت تکنولوژی در هزاره سوم، هنوز نیاز بر مطالعه کتاب در کنار استفاده از منابع کامپیوتری و اینترنت احساس می‌شود از این بابیت خوشحالیم که می‌توانیم در جهت اعتلای علم، دانش و فرهنگ کشور قدمی هر چند کوچک برداریم.

و من الله التوفیق

دکتر شمس‌الدین یوسفیان

مدیر مسوول انتشارات ارشدان

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۷	پیشگفتار.....
۱۵	مقدمه.....
۱۷	فصل اول: کلیات.....
	گفتار اول - شناخت اصطلاحات، مفهوم آنها و دیدگاه‌های مطروحه راجع به آنها
۱۸
۱۸	مبحث اول - قتل.....
۱۸	بند اول - تعریف قتل.....
۲۱	بند دوم - اقسام قتل.....
۲۴	بند سوم - قتل در آیات و روایات و احادیث.....
۲۶	مبحث دوم - خودکشی.....
۲۸	مبحث سوم - اتانازی.....
۲۸	بند اول - تعریف اتانازی.....
۳۰	بند دوم - اقسام اتانازی.....
۳۷	بند سوم - اتانازی در دیدگاه حقوقی ایران.....
۴۰	بند چهارم - اتانازی از دیدگاه فقه شیعه.....
۴۱	گفتار دوم - پیشینه اتانازی.....
۴۶	گفتار سوم - مبانی اتانازی.....
۴۶	مبحث اول - مبانی فقهی اتانازی.....
۴۸	مبحث دوم - مبانی حقوقی اتانازی.....

- بند اول - ترک فعل منجر به مرگ ۵۰
- بند دوم - نقش رضایت در سلب حیات در حقوق ایران ۵۲
- بند سوم - معاونت در خودکشی ۵۴
- فصل دوم: اتانازی از منظر فقه و حقوق ایران دوم ۵۷
- گفتار اول - اتانازی از منظر فقه ۵۸
- مبحث اول - جایگاه اتانازی در فقه ۵۸
- حکم اتانازی ۵۸
- ۱- حکم تکلیفی بر بنای نحوه ارتکاب ۵۹
- ۱-۱- قتل با اعلای سبب ۶۰
- ۲-۱- قتل بر اثر ترس ۶۱
- ۲- حکم تکلیفی با توجه به اراد و حفظ نفس ۶۷
- ۲-۱- حکم تکلیفی حفظ نفس بدون التزام ۶۸
- ۲-۲- حکم تکلیفی در موارد بروز تراحم ۶۹
- ب- حکم وضعی اتانازی ۷۰
- مبحث دوم - احکام وضعی قتل از روی تراحم در حقوق کیفری ایران ۷۰
- ۱- حکم جواز قصاص ۷۰
- ۲- دیه و تعزیر ۷۱
- ۱- تعزیر مباشر ۷۶
- ۲- مجازات معاون ۸۰
- گفتار دوم - اتانازی از منظر حقوق ایران ۸۳
- مبحث اول - اتانازی از منظر حقوق جزا ۸۳
- بند اول - عناصر جرم اتانازی ۸۳
- بند دوم - نتیجه از حیث حقوق جزا ۸۵

فصل سوم: آثار اتانازی بر مبنای دیدگاه موافقین یا مخالفین.....	۸۹
گفتار اول - دیدگاه مختلف موافقین و مخالفین اتانازی.....	۹۰
مبحث اول - دیدگاه موافقین اتانازی.....	۹۰
بند دوم - دلایل مدافعان اتانازی.....	۹۲
مبحث دوم - دیدگاه مخالفین اتانازی.....	۹۳
بند اول - نظریه مخالفان اتانازی و دلایل آنها.....	۹۳
بند دوم - دلیل مخالفان اتانازی.....	۹۶
مبحث سوم - دیدگاه فقها و حقوقدانان راجع به اتانازی.....	۹۸
بند اول - دیدگاه فقهی راجع به اتانازی.....	۹۸
بند دوم - دیدگاه حقوقدانان راجع به اتانازی.....	۱۰۱
گفتار دوم - آثار اتانازی.....	۱۰۵
مبحث اول - اثر اتانازی از دیدگاه موافقین اتانازی.....	۱۰۵
مبحث دوم - اثر اتانازی از دیدگاه مخالفین اتانازی.....	۱۰۸
مبحث سوم - دیدگاه فقهای شیعه و حقوقدانان.....	۱۱۰
پیشنهادات و سخن پایانی.....	۱۱۵
پیشنهادات و سخن پایانی.....	۱۱۵
پیشنهادات.....	۱۱۵
سخن پایانی.....	۱۱۶
منابع و مأخذ.....	۱۲۰
الف) منابع فارسی.....	۱۲۱
۱- کتابها.....	۱۲۱
۲- مقالات و پایان نامه ها.....	۱۲۵
ب) منابع عربی.....	۱۲۷

مقدمه

اتانازی یا مرگ شیرین (Euthanasia) که از واژه یونانی (Eu به معنای راحت و خوب) و واژه (Thanasia به معنای مرگ) مشتق شده و در اصطلاح به معنای ایجاد مرگ با روشی نسبتاً سریع، بدون درد یا همراه با درد خفیف به دلایل ترحم انگیز توسط خود فرد یا فرد دیگری است که در غالب موارد فردثانی پزشک معالج میباشد. شاید بتوان تاریخچه اتانازی را به یونانیان باستان منتسب نمود اما اتانازی در اواخر قرن بیستم در محافل علمی بسیار مورد بحث قرار گرفت و در قرن بیست و یکم در بسیاری از جوامع (غالباً غربی) رواج شایانی یافت. این موضوع غالباً در مباحث پزشکی و در جایی که فرد دچار بیماری لاعلاجی میگردد مطرح است اما نمیتوان درباره این موضوع راتنها در این مورد خاص مضیق نمود. این همان اشتباهی است که اکثر متفکران مسلمان به آن توجه ننموده‌اند و مساله اتانازی را فقط در مبحث بیماران لاعلاج مطرح کرده‌اند. حالی که سایر ابعاد مغفول واقع شده‌اند که می‌بایست مورد توجه قرار گیرد. برای مثال، مثل جنین معلول و ناقص الخلقه. از طرف دیگر مساله ای که از دیرباز مورد توجه فقها بوده و قرار آراء فقهای اسلامی مشهود بوده و در رابطه با آن بحث نموده‌اند، این است که خود فرد و به طریق اولی فرد دیگری حق سلب حیات مسلمان را ندارد اما متأسفانه شاهد وقوع این امر در بسیاری از موارد هستیم. برای مثال در جایی که پزشک مجبور به سلب حیات از بیمار لاعلاج است (مثل جدا کردن دستگاههای حیاتی از بیماران) و شاید بتوان گفت که تاکنون هر دو موردی قطعی در این رابطه ارائه نشده و به تبع آن در قوانین مدونه ایران نیز قانونی در رابطه با منع قطعی از اتانازی به چشم نمیخورد. به همین دلیل این امر سبب شد تا با توجه به اهمیت آن، این موضوع مورد بررسی قرار گیرد.